

Kauhajoki Suolakankaan tuulivoimapuiston muinaisjäännösinventoinnin täydennys 2015

Timo Jussila

Tilaja: Vöyrinkangas Wind Farm Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Inventointi	5

Perustiedot

Alue: Kauhajoen Suolakankaan tuulivoimapuiston hankealue.

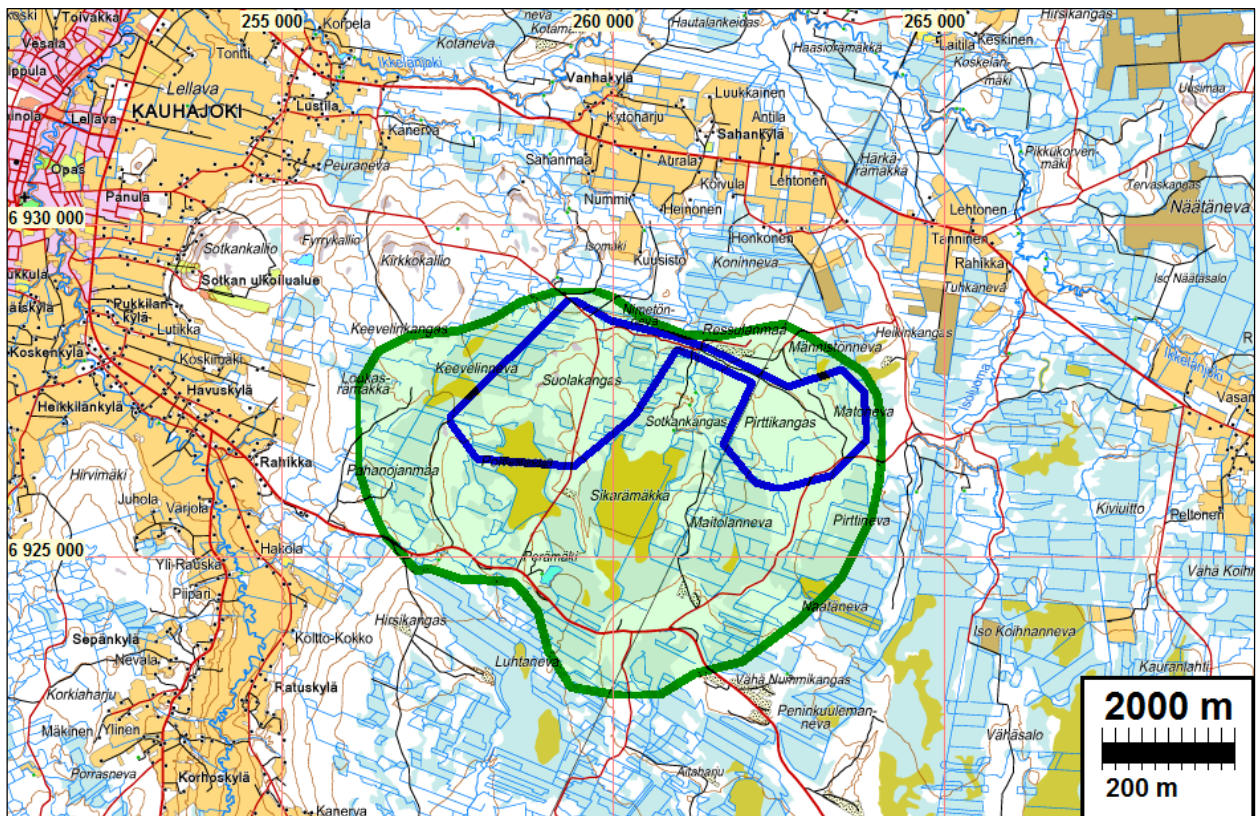
Tarkoitus: Täydentää v. 2014 inventointia selvittämällä em. inventoinnin havaintojen sekä karttamateriaalin perusteella tuulivoimapuiston lopullisen suunnitelman mukaisten voimalapaikkojen ja uusien tielinjojen muinaisjäännöstilanne niiltä osin kuin niitä ei täsmällisesti maastossa v. 2014 tarkastettu.

Työaika: Ei maastotyötä

Kustantaja: Vöyrinkangas Wind Farm Oy

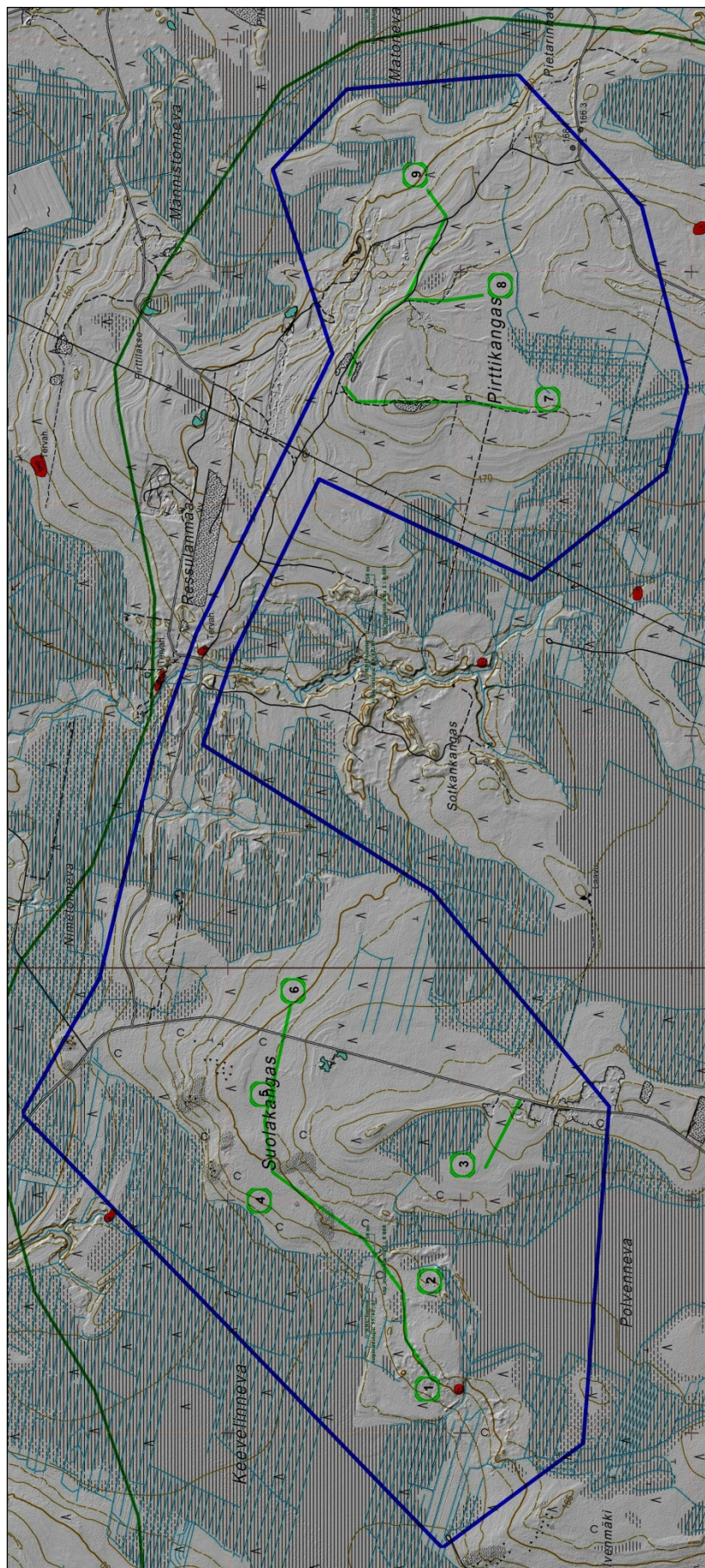
Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila

Aiemmat tutkimukset: Jaana Itäpalo 2011 inventointi (alueen länsireunamilla). Jussila & Tiainen inventointi 2014.

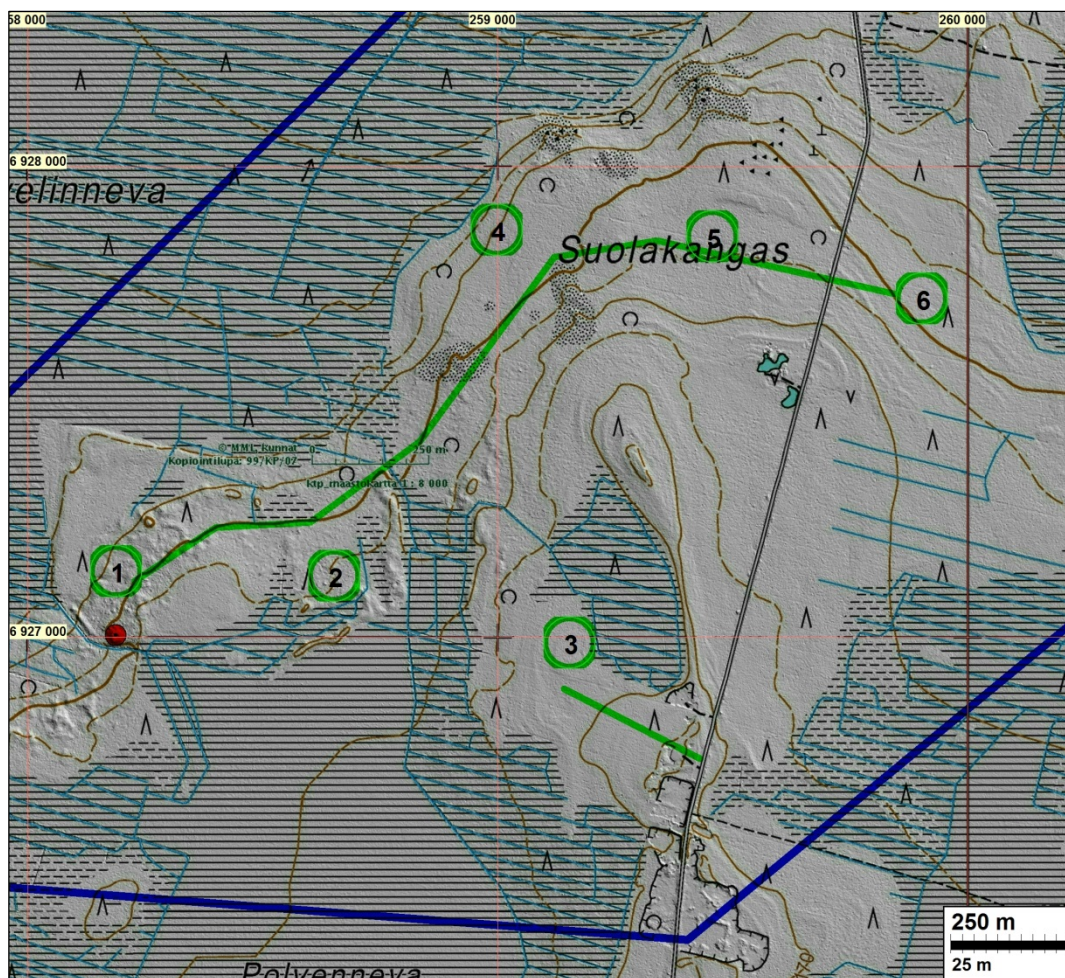

Vihreällä v. 2014 inventoitu hankealue ja sinisellä nykyinen, v. 2015 hankealue

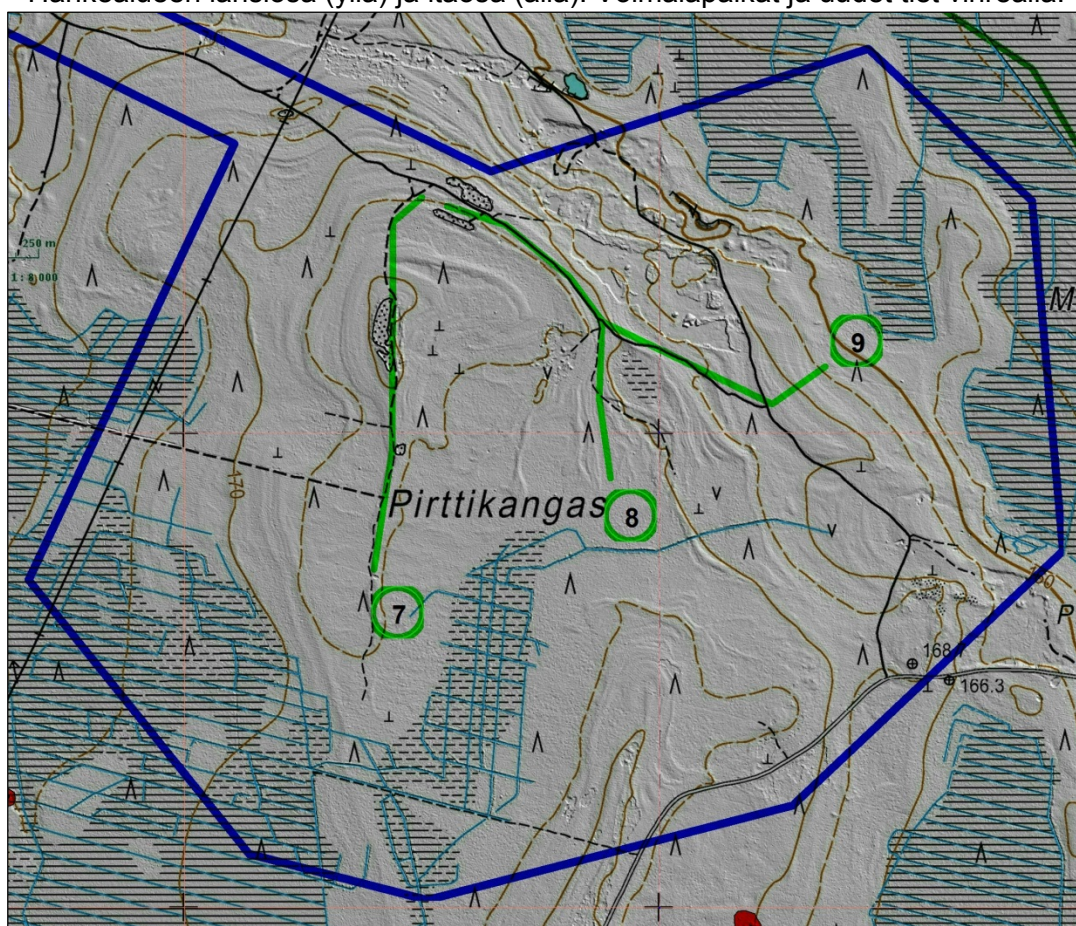
Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref), ellei toisin mainita. Kohdekuvausissa on myös ykj (pi) ja kkj (xy) koordinaatit. Karttapohjat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2014. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

Yleiskartta

Voimalapaikat vihreällä ympyrällä, hankealueen rajaus sinisellä, muinaisjäännökset punaisella.

Hankealueen länsiosa (yllä) ja itäosa (alla). Voimalapaikat ja uudet tiet vihreällä.

Inventointi

Vöyrinkangas Wind Farm Oy suunnittelee yhdeksän voimalan tuulivoimapuistoa Kauhajoen keskustan itäpuoliselle metsäalueelle. Syksyllä v 2014 Allekirjoittanut inventoi yhdessä arkeologi Teemu Tiaisen kanssa silloisen tuulivoimapuiston hankealueen. Inventoinnissa tarkastettiin tuolloin suunnitellut voimalapaikat ja tielinjat. Sen lisäksi inventoinnissa tarkastettiin muita maastoja, jotka oli valittu laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin perusteella, lähinnä siitä havaittuja tervahautoja ja kuoppia joita voisi epäillä terva- tai hiilihautoiksi tai pyyntikuopiksi.

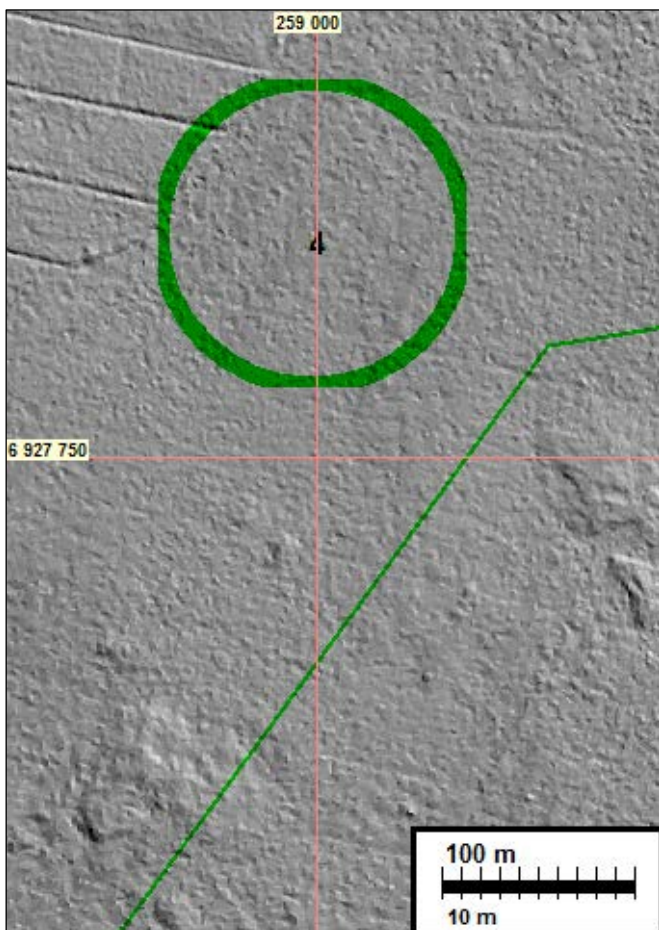
Vuoden 2014 raportissa todetaan, että alueelta tuskin voi löytää esihistoriallisia muinaisjäännöksiä sen korkeustason takia. Nykyinen hankealue sijoittuu 140-172 m korkeusvälille ja voimalapaikat sekä uudet huoltotielinjat yli 155 m korkeustasoille, mikä vastaa Ancyclusjärven tasoa n. 7800 eKr. Alue on tuolloin ollut saaristoa ja saaret matalia. Muinaisrantavaiheet ovat olleet lyhytaikaisia. Alueen 170 m tasolta 155 m tasolle vesi on laskenut 400 vuodessa. Historiallisen ajan asutusta alueella ei ole ollut, eikä alueella ole sijainnut merkittäviä vanhoja rajoja tai alueella ole kulkenut merkittäviä vanhoja teitä. Siten käytännössä alueella ei olisi maan alaisia muinaisjäännöksiä ja ainoat muinaisjäännöstyypit joita alueelta voi periaatteessa löytää ovat erilaisia maarakenteita: terva- ja hiilihautoja sekä pyyntikuoppia. Pyyntikuoppia ja hiilihautoja ei alueella aiemmissa inventoinneissa tavattu. Alueen ainoa muinaisjäännöstyypin on tervahauta. Edellä mainitut muinaisjäännöstyypit – kuopparakenteet – erottuvat usein hyvin laserkeilausaineistossa, erityisesti tervahaudat. Kaikki alueella havaitut tervahaudat erottuvat selkeästi laserkeilausaineistosta. Nykyinen hankealue ei sisällä hiekkamuodostumia ja sen kuivien maiden maaperä on yksinomaan moreeni ja yleisesti pintamaaperä on kivikkoista.

Kaikkia v. 2015 lopullisen tuulivoimapuistosuunnitelman uusia voimalapaikkoja ja uusia huoltotielinjoja ei tarkastettu maastossa v. 2014, vaikka joidenkin lähellä käytiin ja katse on niille saatanut ulottua. Uudet ja maastossa tarkastamattomat voimalapaikat sijaitsevat maastoissa jotka ovat alueelle tyypillisiä ja lähialueella vastaaventyppisiä maastoja on maastossa tarkastettu. Laserkeilausaineistosta laaditussa maastomallissa ei voimalapaikoilla ja tielinjoilla erotu mitään arkeologisesti mielenkiintoista tai edes sellaiseksi epäiltävissä olevia maarakenteita ja pinnan muotoja. Kaikki sellaiset alueen "lidarhavainnot" tarkastettiin jo v. 2014.

Uusia ja aiemmin tarkastamattomia voimalapaikkoja tarkastellaan tässä raportissa maastomallin avulla, aiempiin havaintoihin verraten. Kuutta nykyistä voimalapaikkaa ja niille johtavia uusien huoltoteiden linjauksia ei ole paikan päällä maastossa kokonaisuudessaan tarkastettu.

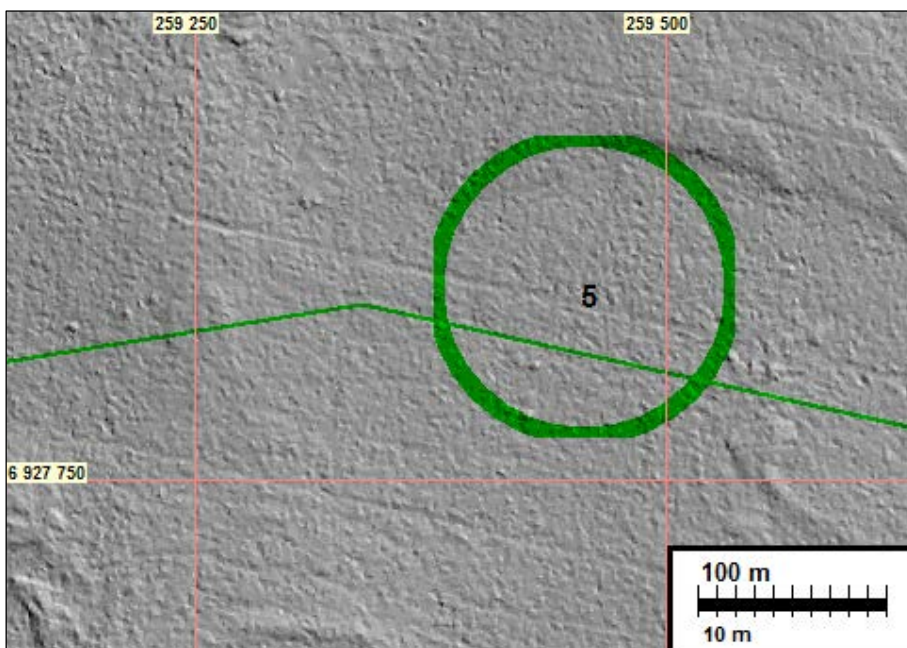

Edellisen sivun kartalla on vaalean sinisellä merkitty v. 2014 tarkastetut alueet ja vihrein palloin v. 2014 voimalapaikat. Lopulliset voimalapaikat on merkitty sinipunaisiin palloin ja ne on numeroitu – numerointi on epävirallinen ja tätä raporttia varten tekemäni. V. 2014 havaitut muinaisjäännökset – kaikki tervahautoja – on merkitty mustin palloin joiden vieressä sinisellä v. 2014 raportin kohdenumero. Aiemmin tarkastamattomat uudet tiet sinipunaisella. Jäljempänä tarkastelen voimalapaikkoja 4-9 tarkemmin. Näitä paikkoja ei ole maastossa tarkastettu.

Voimalapaikka 4

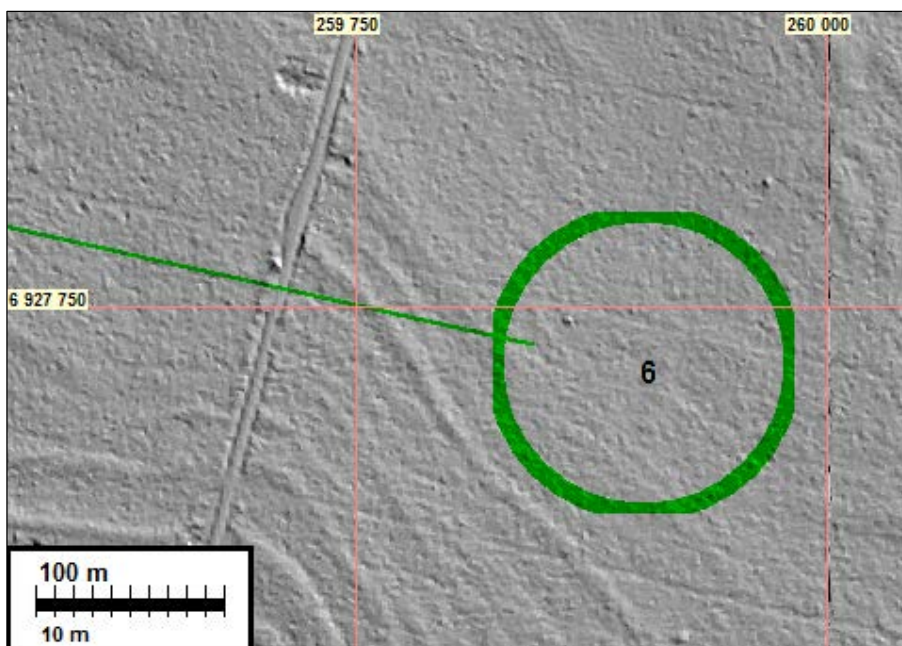
Tasaista ja loivapiirteistä maastoa, ojitettua kivikkoista metsää. Laserkeilausaineistosta ei alueella erotu mitään arkeologisesti mielenkiintoista.

Voimalapaikka 5

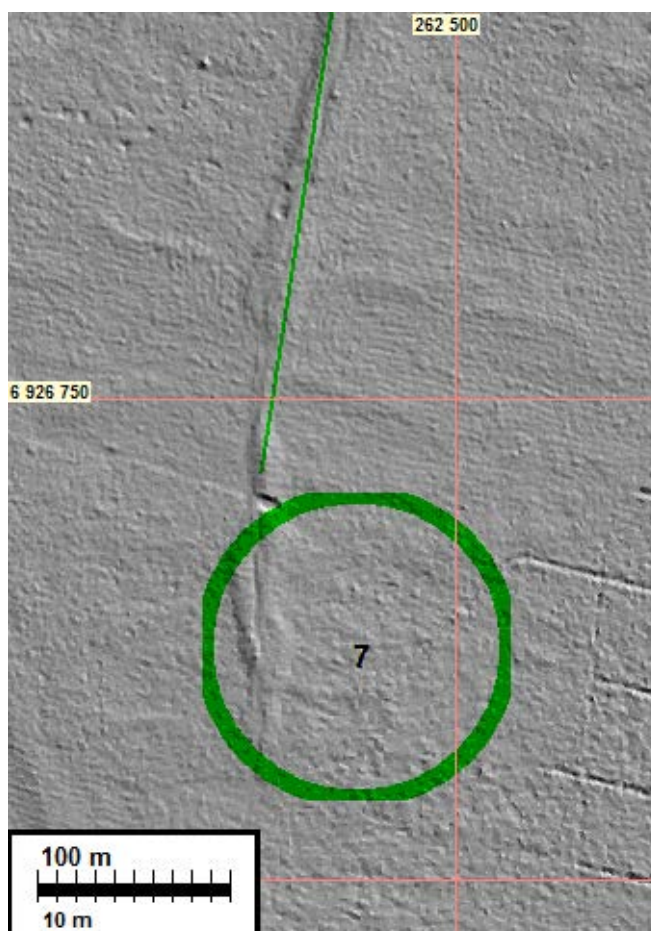
Tasaista ja loivapiirteistä maastoa, ojitettua kivikkoista metsää. Laserkeilausaineistosta ei alueella erotu mitään arkeologisesti mielenkiintoista.

Samoin tielinja mielenkiinnoton (vihreä viiva)

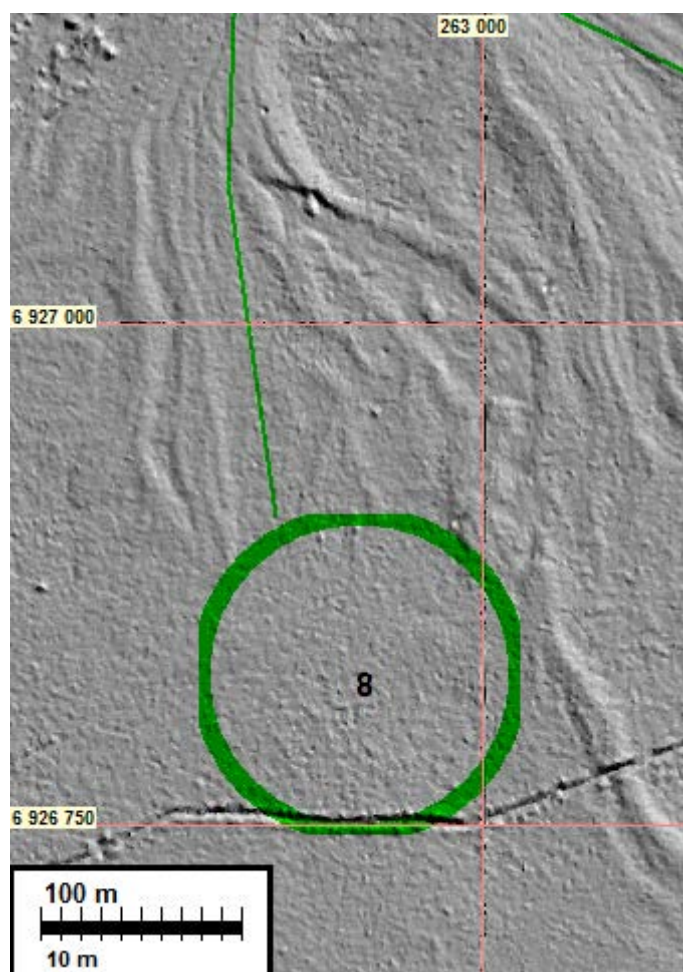
Voimalapaikka 6

Tasaista ja loivapiirteistä maastoa, ojitettua kivikkoista metsää. Laserkeilausaineistosta ei alueella erotu mitään arkeologisesti mielenkiintoista. Luoteispuolella matalia muinaisranta muodostumia, vallimaisia törmii. Niillä maaperä on kivikkoinen eikä mitään mielenkiintoista niillä erotu.

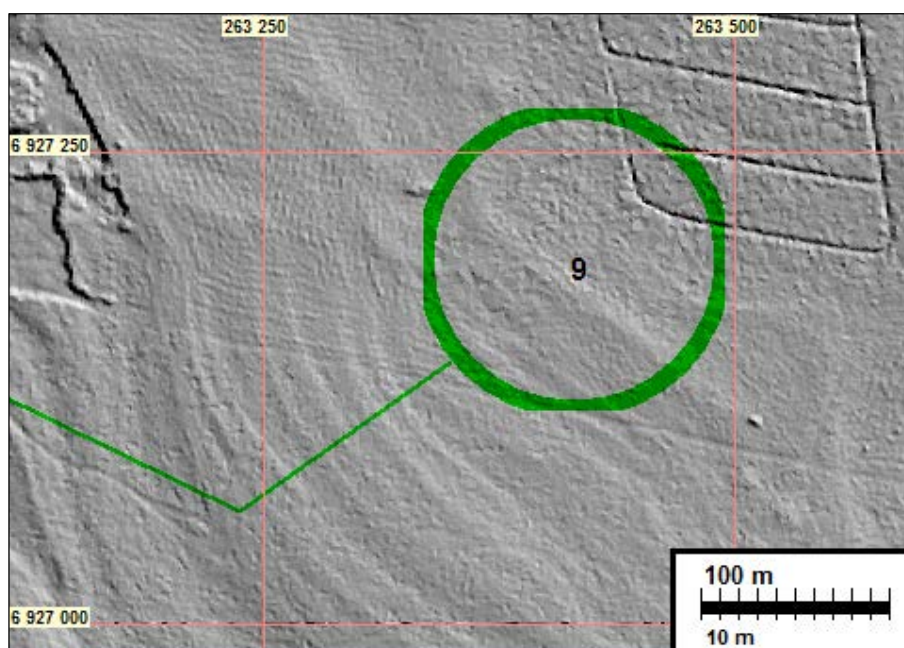
Voimalapaikka 7

Tasaista ja loivapiirteistä maastoa, kivikkoista metsää. Laserkeilausaineistosta ei alueella erotu mitään arkeologisesti mielenkiintoista. Länsipuolella on kapea moreeniharjanne, jolla pari nykyaikaista maanottokuoppaa.

Voimalapaikka 8

Tasaista ja kivikkoista maastoa, tielinjalla hyvin matalia harjanteita. Mitään mielenkiintoista ei erotu.

Voimalapaikka 9

Kivikkoista maastoa, kapea matala harjanne suon reunalla, lounaispuolella matalia muinaisrantavalleja ja -törmä. Mitään mielenkiintoista ei erotu.

Tulos

Vuoden 2014 maastotutkimuksessa käytiin läpi alueen kaikki maastomallissa erottuvat, mahdollisesti arkeologisesti mielenkiintoiset maarakenteet ja pinnanmuodot. Arkisto-, kartta- ja maastotutkimuksessa saatiin hyvä käsitys alueen eri maastotyypeistä sekä alueen eri osien muinaisjäännöspotentiaalista. Nyt tehdyssä maastomallin uusintatarkastelussa ei tullut esiin mitään arkeologisesti kiinnostavaa sellaisilla voimalapaikoilla ja uusilla tielinjauksilla, joita ei paikan päällä maastossa ole tarkastettu. Nämä em. tarkastamattomat paikat ovat maastoissa, joihin ei katsottu tarpeelliseksi mennä aiemmassa inventoinnista, tuolloin tehtyjen maastohavaintojen ja alueesta saadun kokemuksen perusteella.

Aiemman maastoinventoinnin havaintojen ja nyt tehdyn maastomallin tarkastelun perusteella tuulivoimapuiston hankealueella ja voimalapaikoilla sekä uusilla tielinjoilla ei ole alueelle tyypillisiä eikä alueelle mahdollisia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka tulisi ottaa huomioon tuulivoimapuistoa suunniteltaessa ja rakennettaessa. Hankealueelle sijoittuu kaksi v. 2014 havaittua muinaisjäännöstä, molemmat tervahautoja.

Vuoden 2014 raportin kohde nro 3, tervahauta sijaitsee 120 m voimalapaikan nro 1 keskipisteen eteläpuolella. Se on otettu huomioon tuulivoimapuiston suunnittelussa. Vuoden 2014 raportin kohde nro 5, tervahauta sijaitsee aivan nykyisen tien pohjoiskupessa. Mahdollinen nykyisen tien levennys – jos sellainen on tarpeen – voidaan kohdalla tehdä tien eteläpuolella. Tuulivoimapuisto voidaan toteuttaa tämän hetkisen suunnitelman mukaan ottaen huomioon alueelta v. 2014 löytyneet muinaisjäännökset, niiden säilymistä vaarantamatta.

2.7.2015

Timo Jussila